

16. คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

16.1 ภาพรวมของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

บริษัทฯ ประกอบธุรกิจให้บริการโครงข่ายใยแก้วนำแสงและให้บริการติดตั้งโครงข่าย โดยบริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 3 ประเภทมีโครงข่ายเป็นของตนเอง จากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เพื่อทำธุรกิจเป็นผู้ให้บริการวางจรรยาบรรณความเร็วสูง เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2555 ซึ่งมีระยะเวลา 15 ปี โดยภายหลังจากได้รับใบอนุญาตแล้วบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างโครงข่ายใยแก้วนำแสง โดยโครงข่ายใยแก้วนำแสงของบริษัทฯ เป็นโครงข่ายที่ผสมผสานระหว่างโครงข่ายหลักตามเส้นทางของการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งบริษัทฯ ได้รับอนุญาตจากการทางรถไฟแห่งประเทศไทยให้มีสิทธิที่จะติดตั้งโครงข่ายใยแก้วนำแสงไปตามเส้นทางรถไฟ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555 ซึ่งมีระยะเวลา 30 ปี ประกอบกับ เส้นทางหลัก เส้นทางย่อย และเส้นทางสำรองตามเส้นทางถนนผ่านเสาไฟฟ้าเพื่อเชื่อมต่อเข้าถึงลูกค้า โดยบริษัทฯ ได้เริ่มเปิดดำเนินการให้บริการโครงข่ายใยแก้วนำแสงภายใต้ชื่อโครงข่าย Interlink Fiber Optic ในเดือนมิถุนายน 2556

ในปี 2557 บริษัทฯ ได้เริ่มเข้าสู่ธุรกิจให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ (Data Center) โดยบริษัทฯ ได้ซื้อทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับดาต้าเซ็นเตอร์จาก ILINK ทั้งอาคาร และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บริการศูนย์พื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์แก่บริษัทและองค์กรต่างๆ ตามความต้องการของลูกค้าที่แตกต่างกัน โดยบริษัทฯ ได้เริ่มเปิดดำเนินการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ในเดือนตุลาคม 2557

จากการที่ภาครัฐมีนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy) ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม โดยนโยบายดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และมีเป้าหมายเพื่อให้การเชื่อมต่อข้อมูลครอบคลุมทุกพื้นที่ มีขนาดที่เพียงพอกับการใช้งาน มีเสถียรภาพที่มั่นคง ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงการเชื่อมต่อได้ในราคาที่เหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การต่อยอดกิจกรรมการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีประสิทธิภาพสูงสุด นโยบายดังกล่าวจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ของประเทศ และเป็นปัจจัยช่วยสนับสนุนการเติบโตของบริษัทฯ โดยปี 2556 - 2558 และงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้รวมจำนวน 12.57 ล้านบาท จำนวน 236.25 ล้านบาท จำนวน 436.89 ล้านบาท และจำนวน 354.82 ล้านบาท ตามลำดับ และมีกำไรสุทธิ จำนวน (16.09) ล้านบาท จำนวน 8.72 ล้านบาท จำนวน 30.67 ล้านบาท และจำนวน 35.87 ล้านบาท ตามลำดับ

16.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

16.2.1 รายได้

ในปี 2556-2558 และงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้รวมจำนวน 12.57 ล้านบาท จำนวน 236.25 ล้านบาท จำนวน 436.89 ล้านบาท และจำนวน 354.82 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งรายได้รวมของบริษัทฯ ในปี 2558 ประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการ และรายได้อื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 98.38 และร้อยละ 1.62 ตามลำดับ และในงวด 6 เดือนแรกของปี 2559 รายได้รวมของบริษัทฯ ประกอบด้วยรายได้จากการบริการ และรายได้อื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.70 และร้อยละ 0.30 ตามลำดับ โดยรายได้ของบริษัทฯ สามารถ สรุปได้ดังนี้

ประเภทบริการ	ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558		ม.ค.-มิ.ย. 2558		ม.ค.-มิ.ย. 2559	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการให้บริการ	10.74	85.45	233.63	98.89	429.81	98.38	176.37	97.30	353.76	99.70
รายได้อื่น	1.83	14.55	2.62	1.11	7.08	1.62	4.89	2.70	1.06	0.30
รวมรายได้	12.57	100.00	236.25	100.00	436.89	100.00	181.26	100.00	354.82	100.00

รายได้จากการให้บริการ

ในปี 2556-2558 และงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการเป็นจำนวน 10.74 ล้านบาท 233.63 ล้านบาท จำนวน 429.81 ล้านบาท และจำนวน 353.76 ล้านบาท ตามลำดับ โดยรายได้จากการบริการของบริษัทฯ สามารถแบ่งเป็นรายได้จากการให้บริการโครงข่าย รายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย และรายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.19 ร้อยละ 29.06 และร้อยละ 5.74 ของรายได้จากการให้บริการในปี 2558 ตามลำดับ และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.42 ร้อยละ 39.43 และร้อยละ 7.15 ของรายได้จากการให้บริการในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทบริการ	ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558		ม.ค.-มิ.ย. 2558		ม.ค.-มิ.ย. 2559	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
1. รายได้จากการให้บริการโครงข่าย										
- รายได้จากงานบริการโครงข่าย	7.74	72.02	112.90	48.32	273.74	63.69	114.98	65.19	180.32	50.97
- รายได้ค่าบริการอื่น	-	-	2.20	0.94	6.48	1.51	1.13	0.64	8.65	2.44
รวมรายได้จากการให้บริการโครงข่าย	7.74	72.02	115.10	49.27	280.22	65.19	116.11	65.84	188.97	53.42
2. รายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย										
- รายได้จากการติดตั้งโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่ลูกค้า	0.95	8.89	115.01	49.23	113.84	26.49	46.17	26.18	138.04	39.02
- รายได้จากการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายของลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัทฯ	2.05	19.09	0.72	0.31	11.09	2.58	8.11	4.60	1.44	0.41
รวมรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย	3.00	27.98	115.73	49.53	124.93	29.06	54.28	30.78	139.48	39.43
3. รายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์	-	-	2.80	1.20	24.67	5.74	5.98	3.39	25.31	7.15
รวมรายได้จากการให้บริการ	10.74	100.00	233.63	100.00	429.81	100.00	176.37	100.00	353.76	100.00

(ก) รายได้จากการให้บริการโครงข่าย

รายได้จากการให้บริการโครงข่ายเป็นรายได้จากการให้บริการโครงข่ายใยแก้วนำแสงของบริษัทฯ ผ่านรูปแบบการให้บริการต่างๆ ได้แก่ บริการ Interlink MPLS IP-VPN บริการ Interlink Wavelength บริการ Interlink Dark Fiber และบริการ Interlink IPLC โดยบริษัทฯ เริ่มให้บริการดังกล่าวในเดือนมิถุนายน 2556 โดยในปี 2556 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการโครงข่ายเป็นจำนวน 7.74 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.02 ของรายได้จากการให้บริการ

ในปี 2557 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการโครงข่ายจำนวน 115.10 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.27 ของรายได้จากการให้บริการ โดยรายได้จากการให้บริการโครงข่ายของบริษัทฯ นั้นแบ่งเป็น 2 ส่วน คือรายได้จากงานบริการโครงข่าย เท่ากับ 112.90 ล้านบาท และรายได้จากค่าบริการอื่น ซึ่งเป็นรายได้จากการให้เช่าอุปกรณ์สำหรับเชื่อมต่อโครงข่าย จำนวน 2.20 ล้านบาท ทั้งนี้ รายได้จากการให้บริการโครงข่ายในปี 2557 เติบโตขึ้นจากในปี 2556 สูงถึงร้อยละ 1,387.55 เนื่องจากในปี 2557 บริษัทฯ สามารถรับรู้รายได้จากการให้บริการลูกค้าได้เต็มปี ประกอบกับการที่บริษัทฯ ได้สร้างโครงข่ายเพิ่มเติมเพื่อครอบคลุมพื้นที่ 58 จังหวัดทั่วประเทศไทย เพื่อขยายขอบเขตการให้บริการให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งการเพิ่มเส้นทางย่อยเพื่อเชื่อมต่อไปยังลูกค้า

ในปี 2558 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการโครงข่ายจำนวน 280.22 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.19 ของรายได้จากการให้บริการ โดยแบ่งเป็นรายได้จากงานบริการโครงข่าย เท่ากับ 273.74 ล้านบาท และรายได้จากค่าบริการอื่น จำนวน 6.48 ล้านบาท ทั้งนี้ รายได้จากการให้บริการโครงข่ายในปี 2558 เติบโตขึ้นจากในปี 2557 ร้อยละ 143.45 เนื่องจากในปี 2558 บริษัทฯ ได้ขยายโครงข่ายเพิ่มเติมเพื่อครอบคลุมพื้นที่ 64 จังหวัดทั่วประเทศไทย เพื่อให้โครงข่ายของบริษัทฯ ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งเพิ่มเส้นทางย่อยเพื่อเชื่อมต่อไปยังลูกค้าเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียว โครงข่ายของบริษัทฯ เป็นที่รู้จักมากขึ้น เนื่องจากคุณภาพของการให้บริการ จึงทำให้บริษัทฯ มีฐานลูกค้าที่เพิ่มสูงขึ้น

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการโครงข่ายจำนวน 188.97 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.42 ของรายได้จากการให้บริการ โดยแบ่งเป็นรายได้จากงานบริการโครงข่าย เท่ากับ 180.32 ล้านบาท และรายได้จากค่าบริการอื่น จำนวน 8.65 ล้านบาท ทั้งนี้ รายได้จากการให้บริการโครงข่ายในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 เติบโตขึ้นจากในงวดเดียวกันของปีก่อนหน้า ร้อยละ 62.74 เนื่องจากบริษัทฯ มีการขยายโครงข่ายให้ครอบคลุมพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็น 75 จังหวัดทั่วประเทศ

(ข) รายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย

รายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย เป็นรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายที่เกี่ยวข้องกับระบบสื่อสารความเร็วสูงโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ (1) รายได้จากติดตั้งโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่ลูกค้าโดยรับรู้รายได้ตามขั้นความสำเร็จของงานโดยวัดจากอัตราส่วนจากต้นทุนการก่อสร้างที่สำเร็จจนถึงปัจจุบันเทียบกับประมาณการต้นทุนค่าก่อสร้างทั้งหมดและ (2) รายได้จากการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัทฯ ซึ่งรับรู้รายได้เมื่อให้บริการเชื่อมต่อกับโครงข่ายลูกค้าสำเร็จ

ในปี 2556 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย เท่ากับ 3.00 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.98 ของรายได้จากการบริการ โดยแบ่งเป็นรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่ลูกค้าจำนวน 0.95 ล้านบาท และรายได้จากการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัทฯ จำนวน 2.05 ล้านบาท

ในปี 2557 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย เท่ากับ 115.73 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.53 ของรายได้จากการให้บริการ โดยแบ่งเป็นรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่ลูกค้าจำนวน 115.01 ล้านบาท และรายได้จากการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัทฯ จำนวน 0.72 ล้านบาท โดยบริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3750.16 จากปี 2556 เนื่องจากบริษัทฯ ได้รับความโครงการติดตั้ง ADSS Optical Fiber Cable ของการไฟฟ้านครหลวงซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ซึ่งมีมูลค่าโครงการกว่า 133.00 ล้านบาท โดยในปี 2557 บริษัทฯ มีการรับรู้รายได้จากโครงการดังกล่าวจำนวน 99.03 ล้านบาท

ในปี 2558 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายเท่ากับ 124.93 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.06 ของรายได้จากการให้บริการ โดยแบ่งเป็นรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่ลูกค้าจำนวน 113.84 ล้านบาท และรายได้จากการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัทฯ จำนวน 11.09 ล้านบาท โดยรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.95 จากปี 2557 โดยในปีดังกล่าวบริษัทฯ มีงานโครงการที่สำคัญคือ งานโครงการติดตั้ง ADSS Optical Fiber Cable ของการไฟฟ้านครหลวงซึ่งต่อเนื่องจากปีที่แล้ว ประกอบกับงานให้บริการก่อสร้างและปรับปรุงข่ายสัญญาณโทรคมนาคมของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายหนึ่งซึ่งมีมูลค่าโครงการกว่า 180.00 ล้านบาท โดยในปี 2558 บริษัทฯ มีการรับรู้รายได้จากโครงการดังกล่าวจำนวน 59.16 ล้านบาท รวมทั้งมีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายเพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายของลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัทฯ เพิ่มมากขึ้น

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายเท่ากับ 139.48 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.43 ของรายได้จากการให้บริการ โดยแบ่งเป็นรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่ลูกค้าจำนวน 138.04 ล้านบาท และรายได้จากการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัทฯ จำนวน 1.44 ล้านบาท โดยรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 156.97 จากงวดเดียวกันของปีก่อน โดยในงวดนี้บริษัทฯ มีงานโครงการที่สำคัญคือ งานให้บริการก่อสร้างและปรับปรุงข่ายสัญญาณโทรคมนาคมของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายหนึ่งซึ่งต่อเนื่องจากปีที่แล้ว โดยในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีการรับรู้รายได้จากโครงการดังกล่าวจำนวน 67.07 ล้านบาท รวมทั้งได้รับงานให้บริการก่อสร้างและปรับปรุงข่ายสัญญาณโทรคมนาคมเพิ่มเติม

(ค) รายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์

บริษัทฯ เริ่มประกอบธุรกิจให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ เมื่อเดือนตุลาคม 2557 หลังจากรับโอนทรัพย์สินจาก ILINK โดยในปีดังกล่าว บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ เท่ากับ 2.80 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.20 ของรายได้จากการให้บริการ

ในปี 2558 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์จำนวน 24.67 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.74 ของรายได้จากการให้บริการ โดยรายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ในปี 2558 เติบโตขึ้นจากในปี 2557 อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากในปี 2558 บริษัทฯ สามารถรับรู้รายได้จากการให้บริการลูกค้าได้เต็มปี ประกอบกับการที่บริษัทฯ มีลูกค้าที่ใช้บริการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85 ของพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ จากในปี 2557 ซึ่งมีลูกค้าใช้บริการเพียงร้อยละ 36 ของพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์จำนวน 25.31 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.15 ของรายได้จากการให้บริการ โดยรายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์เติบโตขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากในงวดนี้ บริษัทฯ ได้ให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์แก่ลูกค้าในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 85 ของพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ ในขณะที่ในงวดเดียวกันของปีก่อน เพิ่งเริ่มเปิดให้บริการ ส่งผลทำให้มีลูกค้าใช้บริการเพียงร้อยละ 36 ของพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์

รายได้อื่น

ในปี 2556-2558 บริษัทฯ มีรายได้อื่นจำนวน 1.83 ล้านบาท จำนวน 2.62 ล้านบาท และจำนวน 7.08 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2556 รายได้อื่นที่สำคัญของบริษัทฯ คือ ดอกเบี้ยรับจำนวน 1.57 ล้านบาท ในปี 2557 รายได้อื่นที่สำคัญของบริษัทฯ ได้แก่ ดอกเบี้ยรับจำนวน 1.48 ล้านบาท และเงินสนับสนุนด้านการตลาดจากผู้จัดจำหน่ายสินค้าจำนวน 0.79 ล้านบาท สำหรับปี 2558 รายได้อื่นที่สำคัญ ประกอบด้วยรายการปรับปรุงบัญชีเนื่องจากการได้รับยกเว้นค่าเช่าอาคารปี 2557 จาก ILINK จำนวน 2.35 ล้านบาท เงินรับค่าปรับงานล่าช้าจากผู้รับเหมา จำนวน 1.81 ล้านบาท และเงินสนับสนุนด้านการตลาดจากผู้จัดจำหน่ายสินค้า จำนวน 1.50 ล้านบาท

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้อื่นจำนวน 1.06 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินชดเชยจากบริษัทประกัน 0.22 ล้านบาท เงินรับค่าปรับงานล่าช้าจากผู้รับเหมา จำนวน 0.13 ล้านบาท และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 0.16 ล้านบาท

16.2.2 ต้นทุนและค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทฯ ประกอบด้วย ต้นทุนจากการให้บริการ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ค่าใช้จ่ายอื่นและดอกเบี้ยจ่าย โดยในปี 2556-2558 และในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายรวมจำนวน 27.91 ล้านบาท จำนวน 229.27 ล้านบาท จำนวน 396.41 ล้านบาท และจำนวน 310.00 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ต้นทุนจากการให้บริการ และอัตรากำไรขั้นต้น

ต้นทุนจากการให้บริการถือเป็นค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทฯ โดยในปี 2556-2558 และในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีต้นทุนบริการจำนวน 9.33 ล้านบาท จำนวน 182.70 ล้านบาท จำนวน 290.77 ล้านบาท และจำนวน 247.72 ล้านบาท ส่งผลให้บริษัทฯ มีอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 13.11 ร้อยละ 21.80 ร้อยละ 32.35 และร้อยละ 29.98 ตามลำดับ ซึ่งต้นทุนบริการของบริษัทฯ สามารถแบ่งได้ตามประเภทงานบริการได้ดังนี้

ต้นทุนจากการให้บริการ	ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558	
	ล้านบาท	อัตรากำไรขั้นต้น (%)	ล้านบาท	อัตรากำไรขั้นต้น (%)	ล้านบาท	อัตรากำไรขั้นต้น (%)
ต้นทุนงานบริการโครงข่าย	9.33	(20.64)	94.83	17.62	200.09	28.59
ต้นทุนการให้บริการติดตั้งโครงข่าย	-	100.00	85.73	25.92	77.42	38.02
ต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์	-	-	2.14	23.78	13.25	46.29
รวมต้นทุนจากการให้บริการ	9.33	13.11	182.70	21.80	290.77	32.35

ต้นทุนจากการให้บริการ	ม.ค.-มิ.ย. 2558		ม.ค.-มิ.ย. 2559	
	ล้านบาท	อัตรากำไร ขั้นต้น (%)	ล้านบาท	อัตรากำไร ขั้นต้น (%)
ต้นทุนงานบริการโครงข่าย	81.12	30.13	134.91	28.61
ต้นทุนการให้บริการติดตั้งโครงข่าย	29.58	45.50	99.89	28.39
ต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์	3.99	33.31	12.92	48.95
รวมต้นทุนจากการให้บริการ	114.69	34.97	247.72	29.98

ต้นทุนงานบริการโครงข่าย

ในปี 2556-2558 บริษัทฯ มีต้นทุนงานบริการโครงข่ายจำนวน 9.33 ล้านบาท จำนวน 94.83 ล้านบาท และจำนวน 200.09 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ (20.64) ร้อยละ 17.62 และร้อยละ 28.59 ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี 2556 บริษัทฯ มีผลขาดทุนจากงานบริการโครงข่ายเท่ากับ 1.60 ล้านบาท เนื่องจากในปีดังกล่าว เป็นปีที่บริษัทฯ เริ่มเปิดให้บริการแก่ลูกค้าในปีแรกจึงยังมีฐานลูกค้าจำนวนน้อยทำให้รายได้ยังไม่ครอบคลุมต้นทุน โดยต้นทุนบริการโครงข่ายที่สำคัญ ประกอบด้วยต้นทุนค่าเสื่อมราคาโครงข่าย และค่าเช่าพื้นที่ในการติดตั้งโครงข่าย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.76 และร้อยละ 23.14 ของต้นทุนงานบริการโครงข่ายตามลำดับ

ในปี 2557 บริษัทฯ มีอัตรากำไรขั้นต้นจากงานบริการโครงข่ายเท่ากับร้อยละ 17.62 เพิ่มขึ้นจากปี 2556 เนื่องจากบริษัทฯ มีรายได้จากงานบริการโครงข่ายเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ทั้งนี้ ต้นทุนบริการโครงข่ายที่สำคัญ ประกอบด้วยต้นทุนค่าเสื่อมราคาโครงข่าย ต้นทุนค่าบำรุงรักษาโครงข่าย ค่าเช่าพื้นที่ในการติดตั้งโครงข่าย ต้นทุนพนักงาน และต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.24 ร้อยละ 17.13 ร้อยละ 12.50 ร้อยละ 11.77 และร้อยละ 10.68 ของต้นทุนงานบริการโครงข่ายตามลำดับ

ในปี 2558 บริษัทฯ มีอัตรากำไรขั้นต้นจากงานบริการโครงข่ายเท่ากับร้อยละ 28.59 เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ทั้งนี้ เนื่องจากอัตราการเติบโตของรายได้จากการให้บริการโครงข่ายนั้นสูงกว่าการเพิ่มขึ้นของต้นทุนงานบริการโครงข่าย โดยต้นทุนบริการโครงข่ายที่สำคัญ ประกอบด้วยต้นทุนค่าเสื่อมราคาโครงข่าย ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ต้นทุนค่าบำรุงรักษาโครงข่าย ค่าเช่าพื้นที่ในการติดตั้งโครงข่าย และต้นทุนพนักงาน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.89 ร้อยละ 16.77 ร้อยละ 14.05 ร้อยละ 12.54 และร้อยละ 7.25 ของต้นทุนงานบริการโครงข่ายตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี 2558 ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทฯ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากในปี 2557 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 10.68 ของต้นทุนงานบริการโครงข่าย โดยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 16.77 ของต้นทุนงานบริการโครงข่าย เนื่องจากในปี 2558 บริษัทฯ มีต้นทุนจากการเชื่อมต่อโครงข่ายต่างประเทศเพิ่ม จากการที่บริษัทฯ มีการให้บริการลูกค้าในลักษณะการเชื่อมต่อโครงข่ายไปยังต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีต้นทุนงานบริการโครงข่ายจำนวน 134.91 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 28.61 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทฯ ยังคงมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนคงที่ โดยต้นทุนบริการโครงข่ายที่สำคัญ ประกอบด้วยต้นทุนค่าเสื่อมราคาโครงข่าย ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ต้นทุนค่าบำรุงรักษาโครงข่าย ค่าเช่าพื้นที่ในการติดตั้งโครงข่าย และต้นทุนพนักงาน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.09 ร้อยละ 20.84 ร้อยละ 14.01 ร้อยละ 11.91 และร้อยละ 5.97 ของต้นทุนงานบริการโครงข่ายตามลำดับ

ต้นทุนการให้บริการติดตั้งโครงข่าย

ต้นทุนการให้บริการติดตั้งโครงข่ายจะมีเฉพาะต้นทุนจากการที่บริษัทฯ ให้บริการติดตั้งโครงข่าย โทรคมนาคมให้แก่ลูกค้าในลักษณะงานโครงการ ทั้งนี้ ในปี 2556 บริษัทฯ ไม่ได้บันทึกต้นทุนในการให้บริการติดตั้งโครงข่าย เนื่องจากรายได้ส่วนใหญ่ของงานให้บริการติดตั้งโครงข่ายในปี 2556 เกิดขึ้นในช่วงเดือนธันวาคมของปี และผู้รับเหมางานโครงการดังกล่าวยังไม่เรียกเก็บค่าบริการ จากบริษัทฯ จึงทำให้ในปี 2556 บริษัทฯ ไม่ได้บันทึกต้นทุนในการให้บริการติดตั้งโครงข่าย จำนวน 0.44 ล้านบาท และทำให้ต้นทุนของงานให้บริการติดตั้งโครงข่ายดังกล่าวถูกนำไปบันทึกไปในปีถัดไป

ในปี 2557-2558 บริษัทฯ มีต้นทุนการให้บริการติดตั้งโครงข่ายจำนวน 85.73 ล้านบาท และ 77.42 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 25.92 และร้อยละ 38.02 ตามลำดับ โดยต้นทุนการให้บริการติดตั้งโครงข่ายที่สำคัญ ประกอบด้วย ต้นทุนค่าอุปกรณ์และสายเคเบิลใยแก้วนำแสง และต้นทุนค่าจ้างผู้รับเหมาในการติดตั้ง ซึ่งในปี 2557

ต้นทุนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.64 และ 18.55 ของต้นทุนงานให้บริการติดตั้งโครงข่าย ตามลำดับ สำหรับปี 2558 สัดส่วนต้นทุนค่าอุปกรณ์และสายเคเบิลใยแก้วนำแสง และต้นทุนค่าจ้างผู้รับเหมาในการติดตั้งเป็นร้อยละ 32.99 และ 56.67 ของต้นทุนงานให้บริการติดตั้งโครงข่าย ตามลำดับ เนื่องจากบริษัท มีงานให้บริการติดตั้งโครงข่ายขนาดใหญ่โครงการหนึ่ง ซึ่งลูกค้าเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์และสายเคเบิลใยแก้วนำแสงสำหรับติดตั้งเองทั้งหมด ทำให้บริษัท ไม่มีค่าอุปกรณ์และสายเคเบิลใยแก้วนำแสงสำหรับงานโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ ในปี 2558 บริษัท มีอัตรากำไรขั้นต้นสำหรับงานติดตั้งโครงข่ายที่เพิ่งสูงขึ้นเป็นร้อยละ 38.02 เนื่องจากบริษัท มีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายเพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายของลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัท เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับงานติดตั้งโครงข่ายที่บริษัท ได้รับในงวดดังกล่าวเป็นงานที่มีอัตรากำไรขั้นต้นที่สูง

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัท มีต้นทุนการให้บริการติดตั้งโครงข่าย จำนวน 99.89 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 28.39 ซึ่งลดลงจากในปี 2558 เนื่องจากในปี 2558 บริษัท มีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายเพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายของลูกค้าเข้ากับโครงข่ายของบริษัท เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับงานติดตั้งโครงข่ายที่บริษัท ได้รับในปี 2558 เป็นงานที่มีอัตรากำไรขั้นต้นที่สูง อย่างไรก็ตาม อัตรากำไรขั้นต้น ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 นั้นยังคงใกล้เคียงกับอัตรากำไรขั้นต้นสำหรับงานติดตั้งโครงข่ายปกติของบริษัท โดยต้นทุนการให้บริการติดตั้งโครงข่ายที่สำคัญ ประกอบด้วย ต้นทุนค่าอุปกรณ์และสายเคเบิลใยแก้วนำแสง และต้นทุนค่าจ้างผู้รับเหมาในการติดตั้ง ซึ่งในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 ต้นทุนดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.84 และ 70.40 ของต้นทุนงานให้บริการติดตั้งโครงข่าย ตามลำดับ

ต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์

ในปี 2557 บริษัท มีต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์จำนวน 2.14 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 23.78 โดยต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ที่สำคัญ ประกอบด้วย ต้นทุนค่าเสื่อมราคาและต้นทุนค่าระบบสาธารณูปโภค ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.35 และ 30.55 ของต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์

ในปี 2558 บริษัท มีต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์จำนวน 13.25 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 46.29 โดยต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ที่สำคัญ ประกอบด้วย ต้นทุนค่าเสื่อมราคาและต้นทุนค่าระบบสาธารณูปโภค ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.64 และ 37.83 ของต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี 2558 บริษัท มีอัตรากำไรขั้นต้นสำหรับธุรกิจการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ที่สูงขึ้น จากปี 2557 เนื่องจาก บริษัท มีรายได้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์เพิ่มขึ้น ในขณะที่ต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนคงที่

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัท มีต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์จำนวน 12.92 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นเท่ากับร้อยละ 48.95 ซึ่งใกล้เคียงกับอัตรากำไรขั้นต้นสำหรับการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ปกติของบริษัท โดยต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ที่สำคัญ ประกอบด้วย ต้นทุนค่าเสื่อมราคา และต้นทุนค่าระบบสาธารณูปโภค ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.20 และ 44.56 ของต้นทุนการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ตาม ลำดับ

กำไรขั้นต้นและอัตรากำไรขั้นต้น

ในปี 2556-2558 บริษัท มีกำไรขั้นต้นจำนวน 1.41 ล้านบาท จำนวน 50.94 ล้านบาท และจำนวน 139.05 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 13.11 ร้อยละ 21.80 ร้อยละ 32.35 ตามลำดับ โดยบริษัท มีอัตรากำไรขั้นต้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งจากธุรกิจให้บริการโครงข่าย ธุรกิจให้บริการติดตั้งโครงข่าย และธุรกิจให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ ตามที่ระบุไว้ข้างต้น สำหรับงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัท มีกำไรขั้นต้นจำนวน 106.04 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 29.98 โดยลดลงจากในปี 2558 สาเหตุหลักเกิดจากอัตรากำไรขั้นต้นจากธุรกิจให้บริการติดตั้งโครงข่ายที่ลดลงจากร้อยละ 38.02 เป็นร้อยละ 28.39 ซึ่งทำให้อัตรากำไรขั้นต้นของบริษัท ลดลงจากร้อยละ 32.35 เป็นร้อยละ 29.98

2. ค่าใช้จ่ายในการให้บริการ

บริษัท มีค่าใช้จ่ายในการให้บริการจำนวน 3.16 ล้านบาท ในปี 2556 จำนวน 18.97 ล้านบาท ในปี 2557 และจำนวน 33.02 ล้านบาท ในปี 2558 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.11 ร้อยละ 8.03 และร้อยละ 7.56 ของรายได้รวมตามลำดับ โดยในปี 2556 บริษัท มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการให้บริการต่อรายได้รวมในระดับที่สูงถึงร้อยละ 25.11 เนื่องจากเป็น

ช่วงที่บริษัทฯ อยู่ระหว่างการขยายโครงข่าย และเป็นปีที่บริษัทฯ เพิ่งเริ่มเปิดให้บริการโครงข่ายในเดือนมิถุนายน 2556 จึงทำให้ยังมีการรับรู้รายได้ไม่เต็มปี ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการให้บริการของบริษัทฯ ที่สำคัญประกอบด้วยค่าใช้จ่ายพนักงานและค่าใช้จ่ายทางการตลาด เช่น ค่าส่งเสริมการขาย และค่าอาหารเลี้ยงรับรอง ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 74.82 และร้อยละ 16.85 ของค่าใช้จ่ายในการให้บริการของบริษัทฯ ในปี 2556

ในปี 2557-2558 บริษัทฯ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการให้บริการต่อรายได้ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเท่ากับร้อยละ 8.03 และร้อยละ 7.56 ตามลำดับ โดยค่าใช้จ่ายในการให้บริการของบริษัทฯ ที่สำคัญประกอบด้วยค่าใช้จ่ายพนักงาน และค่าใช้จ่ายทางการตลาด โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.24 และร้อยละ 22.89 ของค่าใช้จ่ายในการให้บริการในปี 2557 ตามลำดับ และเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.68 และร้อยละ 20.86 ของค่าใช้จ่ายในการให้บริการในปี 2558 ตามลำดับ

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการให้บริการจำนวน 21.20 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.97 ของรายได้รวม ซึ่งลดลงจากในปี 2558 เนื่องจากบริษัทฯ สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่รายได้ของบริษัทฯ เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการให้บริการของบริษัทฯ ที่สำคัญประกอบด้วยค่าใช้จ่ายพนักงานและค่าใช้จ่ายทางการตลาด ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.652 และร้อยละ 25.70 ของค่าใช้จ่ายในการให้บริการของบริษัทฯ ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559

3. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการบริหาร ในปี 2556-2558 บริษัทฯ เท่ากับ 6.07 ล้านบาท 12.21 ล้านบาท และ 22.97 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 48.32 ร้อยละ 5.17 และร้อยละ 5.26 ของรายได้รวมตามลำดับ โดยในปี 2556 บริษัทฯ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้รวมในระดับที่สูงถึงร้อยละ 48.32 เนื่องจากปีดังกล่าวเป็นปีที่บริษัทฯ เพิ่งเริ่มเปิดให้บริการโครงข่ายเป็นปีแรก และยังมีรายได้จากโครงข่ายไม่เต็มปี โดยค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ ที่สำคัญคือค่าใช้จ่ายพนักงานและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และค่าธรรมเนียมวิชาชีพ เช่น ค่าที่ปรึกษาและค่าสอบบัญชี ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.00 และร้อยละ 8.25 ของค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ

ในปี 2557-2558 บริษัทฯ มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารต่อรายได้รวมในอัตราที่ใกล้เคียงกันเท่ากับร้อยละ 5.17 และร้อยละ 5.26 ตามลำดับ โดยค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ ที่สำคัญประกอบด้วยค่าใช้จ่ายพนักงานและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ และค่าเช่า ซึ่งในปี 2557 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 39.54 ร้อยละ 16.22 และร้อยละ 19.81 ของค่าใช้จ่ายในการบริหาร ตามลำดับ และในปี 2558 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.16 ร้อยละ 17.66 และร้อยละ 10.27 ของค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ ตามลำดับ

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการบริหาร เท่ากับ 15.54 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.38 ของรายได้ ซึ่งลดลงจากในปี 2558 เนื่องจากบริษัทฯ สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่รายได้ของบริษัทฯ เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ ที่สำคัญคือค่าใช้จ่ายพนักงานและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ และค่าเช่า ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 52.22 ร้อยละ 17.14 และร้อยละ 9.24 ของค่าใช้จ่ายในการบริหาร ตามลำดับ

4. ค่าใช้จ่ายอื่น

ค่าใช้จ่ายอื่นของบริษัทฯ ได้แก่ ผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยในปี 2556-2558 บริษัทฯ มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 8.12 ล้านบาท จำนวน 2.44 ล้านบาท และจำนวน 10.46 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2558 บริษัทฯ มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 10.46 ล้านบาท เนื่องจากในปี 2558 อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทและดอลลาร์สหรัฐ มีความผันผวนค่อนข้างมากโดยเงินบาทได้อ่อนตัวลงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ 32.96 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ณ สิ้นปี 2557 เป็น 36.36 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ณ สิ้นเดือนกันยายน 2558 อย่างไรก็ตามบริษัทฯ ได้ตระหนักถึงผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ในอนาคต บริษัทฯ จึงมีนโยบายในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนโดยกำหนดให้ทำสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า (Currency Forward) เต็มจำนวนมูลค่าการซื้ออุปกรณ์โครงข่ายที่ต้องชำระเป็นเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ ตั้งแต่เดือนกันยายน 2558 เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ ไม่มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน

5. ดันทุนทางการเงิน

ในปี 2556-2558 บริษัทฯ มีต้นทุนทางการเงินจำนวน 1.23 ล้านบาท จำนวน 12.95 ล้านบาท และจำนวน 39.20 ล้านบาท ซึ่งต้นทุนทางการเงินของบริษัทฯ ประกอบด้วย ต้นทุนทางการเงินที่เกิดจากเงินกู้ยืมทั้งจากธนาคารพาณิชย์ เพื่อใช้ลงทุนก่อสร้างสายโครงข่ายใยแก้วนำแสงของบริษัทฯ โดย ณ สิ้นปี 2556-2558 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินจำนวน 24.15 ล้านบาท จำนวน 432.43 ล้านบาท และจำนวน 738.22 ล้านบาท ตามลำดับ และจากเงินการกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องซึ่ง ณ สิ้นปี 2556-2558 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันจำนวน 133.00 ล้านบาท จำนวน 339.00 ล้านบาท และ จำนวน 850.00 ล้านบาท นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีต้นทุนทางการเงินที่เกิดจากสัญญาเช่าทางการเงินสำหรับ ปี 2556-2558 จำนวน 1.23 ล้านบาท จำนวน 4.43 ล้านบาท และจำนวน 5.81 ล้านบาท ตามลำดับ โดย ณ สิ้นปี 2556-2558 บริษัทฯ หนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินเป็นจำนวน 45.72 ล้านบาท 107.17 ล้านบาท และ 121.16 ล้านบาท ตามลำดับ

ในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีต้นทุนทางการเงินจำนวน 25.55 ล้านบาท ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นต้นทุนจากการกู้ยืม โดยบริษัทฯ มีเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินจำนวน 924.75 ล้านบาท และจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 850.00 ล้านบาท นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีต้นทุนทางการเงินที่เกิดจากสัญญาเช่าทางการเงินสำหรับงวด 6 เดือนแรกปี 2559 จำนวน 2.76 ล้านบาท โดย ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ หนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินจำนวน 100.96 ล้านบาท

16.2.3 กำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิ

จากผลการดำเนินงานที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ในปี 2556 บริษัทฯ มีผลขาดทุนสุทธิจำนวน 16.09 ล้านบาท และสำหรับปี 2557 - 2558 บริษัทฯ มีผลกำไรสุทธิจำนวน 8.72 ล้านบาท และจำนวน 30.67 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 3.69 และร้อยละ 7.02 ตามลำดับ ทั้งนี้ การที่บริษัทฯ มีผลขาดทุนในช่วงปี 2556 เนื่องจาก ในปีดังกล่าวเป็นปีที่บริษัทฯ อยู่ระหว่างการลงทุนสร้างโครงข่าย Fiber Optic โดยบริษัทฯ เริ่มมีรายได้จากการให้บริการโครงข่ายดังกล่าวในเดือนมิถุนายน 2556 จึงทำให้ในปีดังกล่าวบริษัทฯ ยังไม่ได้รับรู้รายได้จากโครงข่ายเต็มปี ต่อมาในปี 2557-2558 บริษัทฯ มีรายได้จากโครงข่ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องประกอบกับการที่บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายและบริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์เพิ่มจึงทำให้ในปี 2557-2558 บริษัทฯ มีผลกำไรจากการดำเนินงานตามที่กล่าวไว้ในข้างต้น

สำหรับงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิจำนวน 35.87 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 10.11 โดยเพิ่มขึ้นจากในปี 2558 แม้ว่าในงวดดังกล่าวบริษัทฯ จะมีอัตรากำไรขั้นต้นที่ลดลงจากปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริการและบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.02 เป็น ร้อยละ 10.11

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

เมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity) จะพบว่าอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นจะปรับตัวไปในทิศทางเดียวกันกับอัตรากำไรเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามผลการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยในปี 2556-2558 และงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นเท่ากับร้อยละ (10.19) ร้อยละ 3.01 ร้อยละ 9.92 และร้อยละ 20.92 ตามลำดับ

16.3 ฐานะทางการเงิน

(ก) สินทรัพย์

ณ สิ้นปี 2556-2558 และ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวมจำนวน 750.29 ล้านบาท จำนวน 1,846.52 ล้านบาท จำนวน 2,432.59 ล้านบาท และจำนวน 2,696.81 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์ที่สำคัญของบริษัทฯ ได้แก่ ลูกหนี้การค้า และสินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคม โดย ณ สิ้นปี 2558 สัดส่วนของรายการสินทรัพย์ที่สำคัญดังกล่าวต่อสินทรัพย์รวมคิดเป็นร้อยละ 3.48 และร้อยละ 83.91 ตามลำดับ และ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 สัดส่วนของรายการสินทรัพย์ที่สำคัญดังกล่าวต่อสินทรัพย์รวมคิดเป็นร้อยละ 3.79 และร้อยละ 82.67 ตามลำดับ ทั้งนี้รายละเอียดของสินทรัพย์ที่สำคัญของบริษัทฯ สามารถสรุปได้ดังนี้

ลูกหนี้การค้า

บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 9.98 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2556 จำนวน 119.46 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2557 จำนวน 84.58 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 และจำนวน 102.13 ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.33 ร้อยละ 6.47 ร้อยละ 3.48 และร้อยละ 2.95 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ บริษัทฯ มีนโยบายการให้ระยะเวลาชำระหนี้ (Credit Term) ประมาณ 30 วันสำหรับลูกหนี้จากงานบริการโครงข่ายและลูกหนี้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ สำหรับลูกหนี้จากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายจะมีการชำระเงินเป็นงวดงานตามที่สัญญากำหนด โดย ณ สิ้นปี 2556 - 2558 และ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีระยะเวลาในการเก็บหนี้เฉลี่ยเท่ากับ 167.21 วัน 99.73 วัน 85.45 วัน และ 48.17 วัน ตามลำดับ

ระยะเวลาค้างชำระ	ณ 31 ธ.ค. 2556		ณ 31 ธ.ค. 2557		ณ 31 ธ.ค. 2558		ณ 30 มิ.ย. 2559	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	5.16	51.69	86.64	72.52	30.16	35.66	73.02	71.50
เกินกำหนดชำระต่ำกว่า 3 เดือน	4.76	47.67	32.24	26.99	50.41	59.60	20.72	20.29
เกินกำหนดชำระ 3 เดือน - 6 เดือน	0.06	0.64	0.44	0.37	2.60	3.07	3.90	3.82
เกินกำหนดชำระ 6 เดือน - 12 เดือน	-	-	0.11	0.09	1.25	1.48	3.22	3.16
เกินกำหนดชำระมากกว่า 12 เดือน	-	-	0.03	0.03	0.16	0.18	1.26	1.24
รวมลูกหนี้การค้า	9.98	100.00	119.46	100.00	84.58	100.00	102.13	100.00
หักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	(0.72)	-	(2.11)	-
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	9.98		119.46		83.86		100.02	

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่ของบริษัทฯ เป็นลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้จากงานบริการโครงข่ายและลูกหนี้จากการให้บริการพื้นที่ดาต้าเซ็นเตอร์ ซึ่งมีการจ่ายชำระค่าบริการอย่างสม่ำเสมอ แต่อาจมีเกินกำหนดชำระเงินเล็กน้อยจากการที่วันครบกำหนดชำระไม่ตรงกับรอบการชำระเงินของลูกหนี้ โดย ณ สิ้นปี 2556-2558 และ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีลูกหนี้ที่ค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99.36 ร้อยละ 99.51 ร้อยละ 95.26 และร้อยละ 91.79 ของยอดลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ตามลำดับ โดยในปี 2557 บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากในปีดังกล่าวบริษัทฯ มีการการส่งมอบงานให้บริการติดตั้งโครงข่ายซึ่งเป็นโครงข่ายขนาดใหญ่ในช่วงปลายปี

สำหรับนโยบายในการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ บริษัทฯ จะใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของลูกหนี้ ความน่าเชื่อถือและฐานะทางการเงินของลูกหนี้ ประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุหนี้คงค้าง และสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้นโดยบริษัทฯ จะพิจารณาจากระยะเวลาผิดนัดชำระหนี้ โดยประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นร้อยละของมูลค่าของจำนวนหนี้ที่ผิดนัดชำระแต่ละรายดังนี้

จำนวนวันที่ผิดนัดชำระหนี้	สัดส่วนการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระเกิน 6 เดือน	ร้อยละ 50 ของจำนวนหนี้ที่ผิดนัด
ลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระเกิน 1 ปี	ร้อยละ 100 ของจำนวนหนี้ที่ผิดนัด

จากนโยบายดังกล่าว ส่งผลให้บริษัทฯ มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 0.72 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 และจำนวน 2.11 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559

รายได้ค้างรับจากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย

รายได้ค้างรับจากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย เกิดจากผลต่างของรายได้ที่บริษัทฯ รับรู้ตามขั้นความสำเร็จของงานกับจำนวนที่บริษัทฯ สามารถเรียกเก็บจากลูกค้าตามงวดในสัญญา ซึ่งเกิดจากทั้งกรณีที่บริษัทฯ ได้ดำเนินการติดตั้งโครงข่ายไปแล้วแต่ยังไม่ถึงงวดการเรียกเก็บค่าบริการ และส่วนที่ถึงกำหนดงวดการเรียกเก็บค่าบริการได้แล้วแต่ยังไม่สามารถเรียกเก็บค่าบริการได้เนื่องจากลูกค้ายังอยู่ระหว่างการจัดทำเอกสารและตรวจรับมอบงาน โดย ณ สิ้นปี 2557-2558 บริษัทฯ มี

รายได้ค้างรับจากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย เท่ากับ 14.35 ล้านบาท และ 61.95 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.78 และร้อยละ 2.55 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ ทั้งนี้ รายได้ค้างรับจากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย ณ สิ้นปี 2558 เพิ่มขึ้นเนื่องจากบริษัทฯ อยู่ระหว่างรอการตรวจรับมอบงานให้บริการก่อสร้างและปรับปรุงข่ายสัญญาณโทรคมนาคมของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายหนึ่ง

สำหรับ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีรายได้ค้างรับจากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย เท่ากับ 173.81 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.45 ของสินทรัพย์รวม โดยรายได้ค้างรับจากการให้บริการติดตั้งโครงข่าย ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 เพิ่มขึ้นเนื่องจากบริษัทฯ มีงานที่ส่งมอบในระหว่างงวด ซึ่งอยู่ระหว่างรอการตรวจรับมอบงานที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับงานที่อยู่ระหว่างการตรวจรับมอบงานบางส่วนซึ่งยกยอดมาจากปีก่อนหน้า เนื่องจากบางงานลูกค้าจะรอตรวจรับงานพร้อมกันทั้งโครงการ

สินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคม

บริษัทฯ มีสินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมจำนวน 462.60 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2556 จำนวน 1,515.70 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2557 จำนวน 2,041.09 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 และจำนวน 2,229.53 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 61.66 ร้อยละ 82.08 ร้อยละ 83.91 และร้อยละ 82.67 ตามลำดับ ทั้งนี้ สินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ นั้นสามารถแบ่งเป็นดังนี้

ประเภท	ณ 31 ธ.ค. 2556		ณ 31 ธ.ค. 2557		ณ 31 ธ.ค. 2558		ณ 30 มิ.ย. 2559	
	ล้านบาท	สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม	ล้านบาท	สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม	ล้านบาท	สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม	ล้านบาท	สัดส่วนต่อสินทรัพย์รวม
สินทรัพย์ถาวร								
- อาคารและส่วนปรับปรุง	-	-	17.83	0.97	29.28	1.20	28.71	1.06
- ส่วนปรับปรุงตกแต่งอาคาร	-	-	7.53	0.41	16.09	0.66	15.48	0.57
- ระบบสาธารณูปโภค	0.01	0.00	27.75	1.50	94.41	3.88	89.19	3.31
- เครื่องมือและอุปกรณ์	7.80	1.04	72.45	3.92	97.91	4.03	112.24	4.16
- เครื่องใช้สำนักงาน	3.15	0.42	10.48	0.57	7.96	0.33	8.49	0.31
- ยานพาหนะ	0.73	0.10	0.53	0.03	0.29	0.01	0.93	0.03
รวมสินทรัพย์ถาวร	11.68	1.56	136.56	7.40	245.94	10.11	255.04	9.46
โครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคม								
- โครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายที่พร้อมให้บริการ	353.36	47.10	1,082.15	58.60	1,606.06	66.02	1,763.35	65.39
- โครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายอยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้ง	97.56	13.00	296.99	16.08	189.09	7.78	211.14	7.83
รวมโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคม	450.92	60.10	1,379.14	74.68	1,795.15	73.80	1,974.49	73.22
รวมสินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคม	462.60	61.66	1,515.70	82.08	2,041.09	83.91	2,229.53	82.67

1. สินทรัพย์ถาวร

บริษัทฯ มีสินทรัพย์ถาวรจำนวน 11.68 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2556 จำนวน 136.56 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2557 จำนวน 245.94 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 และจำนวน 255.04 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 1.56 ร้อยละ 7.40 ร้อยละ 10.11 และร้อยละ 9.46 ตามลำดับ โดยในปี 2556 บริษัทฯ มีการลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับให้บริการและบำรุงรักษาโครงข่าย เพิ่มเติมจำนวน 8.08 ล้านบาท และลงทุนในเครื่องใช้สำนักงาน 3.47 ล้านบาท ต่อมาในปี 2557 บริษัทฯ ได้ทำการซื้ออาคาร Data Center พร้อมอุปกรณ์ จากบริษัท อินเทอร์เน็ต คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) มูลค่าสุทธิ 59.02 ล้านบาท เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2557 และนอกจากนั้นบริษัทฯ ได้ลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับให้บริการ

และบำรุงรักษาโครงข่ายเพิ่มเติมจำนวน 78.20 ล้านบาท และในปี 2558 บริษัทฯ มีการลงทุนในอาคารและส่วนปรับปรุง ส่วนปรับปรุงตกแต่งอาคาร และระบบสาธารณูปโภคของอาคาร Data Center เพิ่มเติมจำนวน 84.37 ล้านบาท และลงทุนในเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับให้บริการและบำรุงรักษาโครงข่ายเพิ่มเติมจำนวน 36.40 ล้านบาท สำหรับในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ ได้ลงทุนในอุปกรณ์สำหรับให้บริการและบำรุงรักษาโครงข่ายเพิ่มเติมจำนวน 21.21 ล้านบาท

2. โครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคม

บริษัทฯ มีอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมสุทธิจำนวน 450.92 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2556 จำนวน 1,379.14 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2557 จำนวน 1,795.15 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558 และจำนวน 1,974.49 ล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 คิดเป็นสัดส่วนต่อสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 60.10 ร้อยละ 74.68 ร้อยละ 73.80 และร้อยละ 73.22 ตามลำดับ โดยในปี 2556 บริษัทฯ มีโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมที่ก่อสร้างและติดตั้งแล้วเสร็จและพร้อมให้บริการเพิ่มขึ้นสุทธิเท่ากับ 353.36 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นโครงข่ายหลักตามเสาอากาศสัญญาณของการทางรถไฟ และเริ่มก่อสร้างโครงข่ายตามเส้นทางถนนเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมต่อไปยังลูกค้า โดย ณ สิ้นปี 2556 โครงข่ายของบริษัทฯ ครอบคลุมพื้นที่ 40 จังหวัดทั่วประเทศไทย และมีโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้งจำนวน 97.58 ล้านบาท ต่อมาในปี 2557 บริษัทฯ มีโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมที่ก่อสร้างและติดตั้งแล้วเสร็จและพร้อมให้บริการเพิ่มขึ้นสุทธิเท่ากับ 728.79 ล้านบาท โดยเป็นการขยายโครงข่ายตามเส้นทางถนนเพื่อขยายขอบเขตการให้บริการให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น ประกอบกับการเพิ่มเส้นทางย่อยเพิ่มเติมเชื่อมต่อไปยังลูกค้า โดย ณ สิ้นปี 2557 โครงข่ายของบริษัทฯ ครอบคลุมพื้นที่ 58 จังหวัดทั่วประเทศไทย และมีโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้งจำนวน 296.99 ล้านบาท และในปี 2558 บริษัทฯ ได้ลงทุนในโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมจำนวน 482.59 ล้านบาท โดยการขยายโครงข่ายไปตามเส้นทางถนนเพิ่มเติมโดย ณ สิ้นปี 2558 โครงข่ายของบริษัทฯ ครอบคลุมพื้นที่ 64 จังหวัดทั่วประเทศไทย และมีโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้งจำนวน 189.09 ล้านบาท สำหรับในงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ ได้ลงทุนในโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมจำนวน 219.62 ล้านบาท โดยขยายโครงข่ายไปตามเส้นทางถนนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มการเชื่อมต่อเข้าถึงลูกค้าโดย ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 โครงข่ายของบริษัทฯ ครอบคลุมพื้นที่ 75 จังหวัดทั่วประเทศไทย นอกจากนี้ ในงวดดังกล่าว บริษัทฯ มีโครงข่ายและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างและติดตั้งจำนวน 211.14 ล้านบาท

(ข) สภาพคล่อง

กระแสเงินสด

ในปี 2556-2558 และงวด 6 เดือนแรกของปี 2559 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานจำนวน 372.18 ล้านบาท จำนวน (80.43) ล้านบาท จำนวน 182.56 ล้านบาท และจำนวน 3.78 ล้านบาท ตามลำดับ ในปี 2557 กระแสเงินสดจากการดำเนินงานของบริษัทฯ ลดลงจากการที่ บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากบริษัทฯ มีการส่งมอบงานให้บริการติดตั้งโครงข่ายซึ่งเป็นโครงข่ายขนาดใหญ่ในช่วงปลายปี สำหรับปี 2558 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เนื่องจากกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้นประกอบกับการที่บริษัทฯ สามารถเก็บหนี้ได้ดีขึ้น และไม่ได้มีการส่งมอบงานโครงข่ายขนาดใหญ่ในช่วงปลายปีเช่นเดียวกับปี 2557 สำหรับงวด 6 เดือนแรกของปี 2559 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานลดลงจากปี 2558 เนื่องจากบริษัทฯ มีรายได้ค้างรับจากการบริการติดตั้งโครงข่ายที่เพิ่มขึ้นจากการรอส่งมอบงานโครงการก่อสร้างและปรับปรุงข่ายสัญญาณโทรคมนาคมของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายหนึ่ง

กระแสเงินสดที่ได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมการลงทุนของบริษัทฯ ในปี 2556-2558 และงวด 6 เดือนแรกของปี 2559 เท่ากับจำนวน (790.04) ล้านบาท จำนวน (493.55) ล้านบาท จำนวน (837.81) ล้านบาท และจำนวน (222.32) ล้านบาท ตามลำดับ โดยบริษัทฯ มีการใช้จ่ายลงทุนที่สูงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุปกรณ์และอุปกรณ์โครงข่ายของบริษัทฯ โดยในปี 2556-2558 และงวด 6 เดือนแรกของปี 2559 บริษัทฯ มีเงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายเท่ากับ 558.48 ล้านบาท 657.03 ล้านบาท 906.55 ล้านบาท และ 220.38 ล้านบาทตามลำดับ

กระแสเงินสดที่ได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงินของบริษัทฯ ในปี 2556 เท่ากับจำนวน 422.82 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ ได้รับชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนจำนวน 270.00 ล้านบาท และมีการกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้นสุทธิ 133.00 ล้านบาท ประกอบกับมีการกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น 24.15 ล้านบาท เช่นเดียวกับปี 2557 บริษัทฯ มีกระแส

เงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับจำนวน 581.49 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีการกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้นสุทธิ 206.00 ล้านบาท และกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นสุทธิ 408.28 ล้านบาทในขณะที่มีการชำระดอกเบี้ยจ่ายจำนวน 18.94 ล้านบาท และในปี 2558 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับจำนวน 751.35 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีการกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้นสุทธิ 511.00 ล้านบาท และกู้ยืมจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นสุทธิ 305.79 ล้านบาท สำหรับงวด 6 เดือนแรกของปี 2559 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงินเท่ากับจำนวน 145.67 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการที่บริษัทฯ เบิกใช้วงเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินเพิ่มเติมจำนวน 187.00 ล้านบาท ในขณะที่เดียวกันบริษัทฯ ได้มีการจ่ายชำระคืนหนี้สินสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 20.21 ล้านบาท และจ่ายชำระดอกเบี้ยจำนวน 20.49 ล้านบาท ในงวดดังกล่าว

(หน่วย : ล้านบาท)	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ม.ค.-มิ.ย. 2559
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน	372.18	(80.43)	182.56	3.78
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมลงทุน	(790.04)	(493.55)	(837.81)	(222.32)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมจัดหาเงิน	422.82	581.49	751.35	145.67
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	4.97	7.51	96.10	(72.87)

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ สิ้นปี 2556 – 2558 และ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่องเท่ากับ 0.13 เท่า 0.22 เท่า 0.29 เท่า และ 0.31 เท่า ตามลำดับ และมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเท่ากับ 0.07 เท่า 0.13 เท่า 0.16 เท่า และ 0.11 เท่า ตามลำดับ โดยบริษัทฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วที่ต่ำ เนื่องจากบริษัทฯ มีหนี้สินหมุนเวียนเป็นจำนวนมากโดยหนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญ คือ เจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมบริษัทฯ ที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่สินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัทฯ มีเพียงเงินสดและลูกหนี้การค้า ถึงแม้ว่าบริษัทฯ จะมีอัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วที่ต่ำ แต่ไม่มีปัญหาทางด้านสภาพคล่อง เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เงินกู้ยืมบริษัทฯ ที่เกี่ยวข้อง โดยเงินกู้ดังกล่าวจะถูกชำระคืนหลังจากบริษัทฯ ได้รับเงินเพิ่มทุนจากการเสนอขายหุ้นให้กับประชาชนซึ่งจะส่งผลทำให้อัตราส่วนดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้น

หากพิจารณาถึงอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน จะพบว่า มีอัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพันที่ต่ำ โดย ณ สิ้นปี 2556 บริษัทฯ มีอัตราส่วนการชำระภาระผูกพันเท่ากับ 0.61 เท่า โดยบริษัทฯ มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมจำนวน 558.48 ล้านบาท ในขณะที่บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานเท่ากับ 372.18 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการที่บริษัทฯ มีเจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ณ สิ้นปี 2557 บริษัทฯ มีอัตราส่วนการชำระภาระผูกพันเท่ากับ (0.08) เท่า เนื่องจากบริษัทฯ มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมจำนวน 657.03 ล้านบาท ในขณะที่งวดดังกล่าวบริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นลบ จากการที่บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าเพิ่มมากขึ้นจากการส่งมอบงานให้บริการติดตั้งโครงข่ายซึ่งเป็นโครงข่ายขนาดใหญ่ในช่วงปลายปี และ ณ สิ้นปี 2558 บริษัทฯ มีอัตราส่วนการชำระภาระผูกพันเท่ากับ 0.10 เท่า เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยบริษัทฯ มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมจำนวน 903.55 ล้านบาท ในขณะที่มีกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานเพิ่มขึ้นเป็น 182.56 ล้านบาท สำหรับ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีอัตราส่วนการชำระภาระผูกพันเท่ากับ 0.02 เท่า ลดลงจาก ณ สิ้นปี 2558 จากการที่บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานลดลงเหลือเท่ากับ 3.78 ล้านบาท เนื่องจากมีรายได้ค้างรับจากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายเพิ่มขึ้น 111.86 ล้านบาท จากการที่บริษัทฯ อยู่ระหว่างรอการตรวจรับมอบงานให้บริการก่อสร้างและปรับปรุงข่ายสัญญาณโทรคมนาคมของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายหนึ่ง และในงวดดังกล่าวบริษัทฯ มีการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรและอุปกรณ์โครงข่ายโทรคมนาคมจำนวน 220.34 ล้านบาท

บริษัทฯ มี Cash Cycle เท่ากับ 63.97 วัน ในปี 2556 เท่ากับ (8.19) วัน ในปี 2557 และเท่ากับ (77.94) วัน ในปี 2558 ทั้งนี้สาเหตุที่ Cash Cycle ของบริษัทฯ ลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบริษัทฯ สามารถบริหารการเก็บหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 167.21 วัน ในปี 2556 เป็น 99.73 วัน ในปี 2557 และ

85.45 วัน ในปี 2558 ในขณะที่ระยะเวลาการชำระหนี้เฉลี่ยของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 103.24 วัน ในปี 2556 เป็น 107.92 วัน ในปี 2557 และ 163.39 วันในปี 2558 ทั้งนี้ ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยในปี 2558 ของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2557 อย่างมีนัยสำคัญเนื่องจากในปี 2558 บริษัทฯ มียอดการซื้อสายเคเบิลใยแก้วนำแสงและอุปกรณ์โครงข่ายที่ลดลงจากปี 2557 ในขณะที่เจ้าหนี้เฉลี่ยมีจำนวนที่ใกล้เคียงกับงวดก่อนหน้า สำหรับงวด 6 เดือนแรกปี 2559 บริษัทฯ มีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยลดลงเหลือ 47.50 วัน ในขณะที่บริษัทฯ มีระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยลดลงเป็น 105.06 วัน จึงทำให้ในงวดดังกล่าวบริษัทฯ มี Cash Cycle เท่ากับ (57.56) วัน

ทั้งนี้ หากรวมรายได้ค้างรับจากการให้บริการติดตั้งโครงข่ายในการคำนวณระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย และรวมค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและประมาณการต้นทุนค้างจ่ายในการคำนวณระยะเวลาชำระหนี้ บริษัทฯ จะมี Cash Cycle - ปรับปรุง เท่ากับ 55.43 วัน ในปี 2556 เท่ากับ (36.79) วัน ในปี 2557 เท่ากับ (146.40) วัน ในปี 2558 และเท่ากับ (79.61) วัน สำหรับงวด 6 เดือนแรกปี 2559

	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ม.ค.-มิ.ย. 2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.13	0.22	0.29	0.31
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.07	0.13	0.16	0.11
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.61	(0.08)	0.10	0.02
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	167.21	99.73	85.45	47.50
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย (วัน)	103.24	107.92	163.39	105.06
Cash Cycle (วัน)	63.97	(8.19)	(77.94)	(57.56)
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย - ปรับปรุง (วัน)	167.21	110.78	117.40	107.48
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย - ปรับปรุง (วัน)	111.79	147.56	263.80	187.09
Cash Cycle - ปรับปรุง (วัน)	55.43	(36.79)	(146.40)	(79.61)

(ค) แหล่งที่มาของเงินทุน

หนี้สิน

ณ สิ้นปี 2556-2558 บริษัทฯ มีหนี้สินรวมจำนวน 465.35 ล้านบาท จำนวน 1,553.04 ล้านบาท และจำนวน 2,107.57 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ หนี้สินรวมของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากความต้องการเงินทุนในการขยายโครงข่ายของบริษัทฯ ซึ่งหากพิจารณาโครงสร้างหนี้สินของบริษัทฯ จะพบว่าหนี้สินที่สำคัญของบริษัทฯ ประกอบด้วยเงินกู้ยืมทั้งจากสถาบันการเงินและเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน และเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.36 และ 18.46 ของหนี้สินรวม ณ สิ้นปี 2558 ตามลำดับ

ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีหนี้สินรวมจำนวน 2,335.92 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหนี้สินที่สำคัญของบริษัทฯ คือเงินกู้ยืมทั้งจากสถาบันการเงินและเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันจำนวน 1,774.75 ล้านบาท และ เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจำนวน 442.45 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75.98 และร้อยละ 18.94 ของหนี้สินรวม ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 ตามลำดับ

1. เงินกู้ยืม

บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมเป็นแหล่งเงินทุนหลักของบริษัทฯ โดย ณ สิ้นปี 2556-2558 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมรวมทั้งจากสถาบันการเงินและเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เท่ากับ 157.15 ล้านบาท 771.43 ล้านบาท และ 1,588.22 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.77 ร้อยละ 49.67 และร้อยละ 75.36 ตามลำดับ โดยแบ่งเป็นเงินกู้จากสถาบันการเงิน ณ สิ้นปี 2556-2558 จำนวน 24.15 ล้านบาท จำนวน 432.43 ล้านบาท และจำนวน 738.22 ล้านบาท ตามลำดับ และเป็นการกู้ยืมเงินจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงินสิ้นปี 2556-2558 จำนวน 133.00 ล้านบาท จำนวน 339.00 ล้านบาท และจำนวน 850.00 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีเงินกู้ยืมรวมจำนวน 1,774.75 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75.98 ของหนี้สินรวม โดยแบ่งเป็นเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินจำนวน 924.75 ล้านบาท และเงินกู้ยืมเงินจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันในรูปของตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 850 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 52.11 และ ร้อยละ 47.89 ของเงินกู้ยืม ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามบริษัทฯ ได้ดำเนินการขอกู้เงินกู้จากสถาบันการเงินเพิ่มเติมเพื่อนำมาชำระคืนเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดการพึ่งพิงการใช้แหล่งเงินทุนจากกิจการที่เกี่ยวข้อง โดยในปัจจุบันบริษัทฯ ได้รับอนุมัติวงเงินสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อชำระคืนเงินกู้ยืมจากบริษัทในกลุ่ม โดยบริษัทฯ จะสามารถเบิกเงินกู้ได้ต่อเมื่อบริษัทฯ ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้บริษัทฯ เสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปผ่านตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

บริษัทฯ มีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ณ สิ้นปี 2556-2558 เท่ากับ 259.96 ล้านบาท 659.70 ล้านบาท และ 388.96 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55.86 ร้อยละ 42.48 และร้อยละ 18.46 ของหนี้สินรวม ตามลำดับ เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นของบริษัทฯ ที่สำคัญ ประกอบด้วยเจ้าหนี้ค่าสินค้าและบริการ และเจ้าหนี้ค่าสมทบค่าพาดสาย โดยเจ้าหนี้ค่าสินค้าและบริการเกิดจากการสั่งซื้อทรัพย์สินและอุปกรณ์ซึ่งส่วนใหญ่ คือ สายใยแก้วในแสงและอุปกรณ์โครงข่ายของบริษัทฯ และค่าจ้างแรงงานผู้รับเหมาในการให้บริการติดตั้งโครงข่าย โดย ณ สิ้นปี 2556-2558 บริษัทฯ มีเจ้าหนี้ค่าสินค้าและบริการ เท่ากับ 232.85 ล้านบาท เท่ากับ 433.25 ล้านบาท และเท่ากับ 198.88 ล้านบาท ตามลำดับ โดยเจ้าหนี้ค่าสินค้าและบริการ ณ สิ้นปี 2557 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากในปีดังกล่าวบริษัทฯ มีการสั่งซื้อสายใยแก้วในแสงและอุปกรณ์โครงข่ายเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการก่อสร้างขยายโครงข่าย

สำหรับเจ้าหนี้ค่าสมทบค่าพาดสาย นั้นเป็นการตั้งประมาณการค่าใช้จ่ายในการพาดสายเคเบิลใยแก้วบนเสาไฟฟ้าเพื่อสร้างโครงข่ายโทรคมนาคม ซึ่งบริษัทฯ ได้ติดตั้งโครงข่ายไปแล้วแต่ยังไม่ได้รับใบแจ้งหนี้จากการไฟฟ้า โดยบริษัทฯ จะตั้งประมาณการค่าพาดสายโดยอ้างอิงจากข้อมูลในอดีตของบริษัทฯ เพื่อบันทึกราคาใช้จ่ายดังกล่าวเป็นต้นทุนทรัพย์สินโครงข่ายของบริษัทฯ โดย ณ สิ้นปี 2556-2558 บริษัทฯ มีเจ้าหนี้ค่าสมทบพาดสาย เท่ากับ 16.44 ล้านบาท เท่ากับ 125.52 ล้านบาท และเท่ากับ 112.81 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น จำนวน 442.45 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 18.94 ของหนี้สินรวม โดยมีรายการที่สำคัญได้แก่ เจ้าหนี้ค่าสินค้าและบริการ จำนวน 252.14 ล้านบาท และเจ้าหนี้ค่าสมทบค่าพาดสายจำนวน 109.27 ล้านบาท

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ในปี 2556 บริษัทฯ มีการเพิ่มทุนจำนวน 270 ล้านบาท ทำให้ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้วของบริษัทฯ เพิ่มขึ้นจากจำนวน 30 ล้านบาท เป็นจำนวน 300 ล้านบาท อย่างไรก็ตามบริษัทฯ มีผลขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีจำนวน 16.09 ล้านบาท ทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ณ สิ้นปี 2556 มีจำนวน 284.94 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2557 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 293.48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากผลการดำเนินการบริษัทฯ ซึ่งมีกำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีจำนวน 8.53 ล้านบาท และณ สิ้นปี 2558 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 325.02 ล้านบาท เป็นผลจากการที่บริษัทฯ มีกำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีจำนวน 31.54 ล้านบาท

ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 360.89 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ณ สิ้นปี 2558 จำนวน 35.87 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีกำไรสะสมเพิ่มขึ้นจากผลประกอบการของบริษัทฯ

ความเหมาะสมของโครงสร้างเงินทุน

บริษัทฯ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 1.63 เท่า ณ สิ้นปี 2556 เท่ากับ 5.29 เท่า ณ สิ้นปี 2557 เท่ากับ 6.48 เท่า ณ สิ้นปี 2558 และเท่ากับ 6.47 เท่า ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 สาเหตุที่อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ สิ้นปี 2557 เพิ่มขึ้น เนื่องจากบริษัทฯ มีการใช้เงินกู้ยืมที่มากขึ้นเพื่อนำมาใช้ลงทุนในการขยายโครงข่าย Fiber Optic จากทั้งในส่วนของเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน และเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ ในสัญญากู้ยืมเงิน

จากธนาคารพาณิชย์ได้กำหนดหนดให้บริษัทฯ ต้องรักษาอัตราส่วนเงินกู้ยืมสถาบันการเงินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและเงินกู้ยืมกิจการ ไม่เกิน 2:1 เท่า และ DSCR ไม่ต่ำกว่า 1.2 เท่า โดย ณ สิ้นปี 2558 บริษัทฯ มีสัดส่วนดังกล่าวเท่ากับ 0.63 เท่า และ 2.89 เท่า ตามลำดับ และ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 บริษัทฯ มีสัดส่วนดังกล่าวเท่ากับ 0.76 เท่า และ 2.15 เท่า ตามลำดับ

16.4 ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในอนาคต

ผลกระทบจากการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

ปัจจุบัน บริษัทฯ มีทุนชำระแล้วจำนวน 300 ล้านบาท โดยมีมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท ซึ่งในปี 2558 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิต่อหุ้นเท่ากับ 0.10 บาทต่อหุ้น หลังจากที่ยังได้ดำเนินการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนในครั้งนี้จำนวน 200 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 40 ของทุนชำระแล้วภายหลังเพิ่มทุน จะทำให้บริษัทฯ มีทุนชำระแล้วจำนวน 500 ล้านบาท หากพิจารณาผลจากการเพิ่มทุนดังกล่าว (Fully Diluted) จะทำให้กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ของบริษัทฯ ในปี 2558 ลดลงเหลือ 0.06 บาทต่อหุ้น ดังนั้น ถ้าบริษัทฯ ไม่สามารถดำเนินธุรกิจให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจนส่งผลให้บริษัทฯ มีกำไรเพิ่มขึ้นมาเพียงพอที่จะรองรับจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว จะทำให้ผลตอบแทนต่าง ๆ ที่คำนวณโดยมีการเปรียบเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น และจำนวนหุ้นของบริษัทฯ เช่น กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อาจลดลงในอัตราร้อยละ 40 ตามผลของการเพิ่มทุนดังกล่าว (Dilution Effect) ซึ่งผลกระทบดังกล่าว ยังไม่พิจารณา รวมถึงส่วนเกินมูลค่าหุ้นที่เกิดจากการเสนอขายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ประชาชน